

Arrêt

Advocaten:

Meester DE BRUYN Jesse - voor de appellante

Meester BONGAERTS Bert loco Meester DUMEZ Anke - voor de Belgische Staat

vonnis van de AFi1 kamer van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen van 22 juni 2018, gekend onder rolnummer 17/2888/A

1. Voorafgaande feiten en procedure

1.1. Huidige betwisting heeft betrekking op de aanslagen in de personenbelasting voor aanslagjaar 2012, gekend onder artikel ...6005, voor aanslagjaar 2013, gekend onder artikel ...493 en voor aanslagjaar 2014, gekend onder artikel ...20050.

Er werd voor de betrokken aanslagjaren telkens tijdig een blanco aangifte ingediend waarbij als bijlage attesten voor uitgaven voor kinderopvang, attesten Vlaams Woningfonds, attesten pensioensparen en attesten individuele levensverzekering werden gevoegd.

De bestreden aanslagen werden ingekohierd zonder rekening te houden met de gevoegde attesten.

Op 12 augustus 2016 werd bezwaar aangetekend dat bij directoriale beslissing d.d. 7 maart 2017 onontvankelijk werd verklaard wegens laattijdigheid. Artikel 376 W.I.B. 1992 werd niet van toepassing geacht.

1.2. Bij verzoekschrift op tegenspraak, neergelegd ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen op 6 juni 2017, vorderde eiseres in hoger beroep het verzoekschrift ontvankelijk en gegrond te verklaren, de aanslagen in de personenbelasting voor aanslagjaar 2012, gekend onder artikel ...6005, voor aanslagjaar 2013, gekend onder artikel ...493 en voor aanslagjaar 2014, gekend onder artikel ...20050 ambtshalve te ontheffen en de herberekening te bevelen rekening houdend met de uitgaven waarvan in bijlage bij de aangifte de bewijsstukken werden gevoegd, de terugbetaling te bevelen van al de ten onrechte betaalde en ingehouden bedragen, meer intresten en de Belgische Staat te veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding.

De eerste rechter verklaarde de vordering van eiseres in hoger beroep niet toelaatbaar en veroordeelde haar tot de kosten, niet begroot en niet vereffend.

De eerste rechter stelde dat eiseres in hoger beroep ervoor gekozen heeft om de aangiftes volledig blanco in te dienen. Minstens kon de rechtbank niet vaststellen dat er enige materiële vergissing aan de basis zou liggen van de volstrekt niet invullen van enige code van deze aangiftes. Het bezwaarschrift werd terecht onontvankelijk verklaard. Bij gebrek aan regelmatig ingesteld georganiseerd administratief beroep diende de vordering niet toelaatbaar te worden verklaard in toepassing van artikel 1385undecies Ger.W..

Tegen dit vonnis heeft eiseres in hoger beroep hoger beroep ingesteld bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het hof op 24 september 2018.

2. De vorderingen in hoger beroep.

2.1. Eiseres in hoger beroep vordert om het hoger beroep toelaatbaar en gegrond te verklaren, het bestreden vonnis te niet te doen, c.q. te hervormen, de aanslagen in de personenbelasting voor aanslagjaar 2012, gekend onder artikel ...6005, voor aanslagjaar 2013, gekend onder artikel ...493 en voor aanslagjaar 2014, gekend onder artikel ...20050 ambtshalve te ontheffen en de herberekening te bevelen rekening houdend met de uitgaven waarvan in bijlage bij de aangifte de bewijsstukken werden gevoegd, de terugbetaling te bevelen van al de ten onrechte betaalde en ingehouden bedragen, meer intresten en de Belgische Staat te veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding in beide aanleggen.

2.2. Verweerster in hoger beroep, de Belgische Staat, vordert het hoger beroep ontvankelijk maar ongegrond te verklaren, dienvolgens het vonnis a quo te bevestigen en eiseres in hoger beroep te veroordelen tot de kosten van beide aanleggen begroot op 1.320 EUR rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep.

3. Bespreking.

3.1. Bij directoriale beslissing d.d. 7 maart 2017 werd het bezwaarschrift voor de aanslagjaren 2012, 2013 en 2014 onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid. Ook artikel 376 W.I.B. 1992 werd niet van toepassing geacht. De eerste rechter verklaarde vervolgens de vordering van eiseres in hoger beroep niet toelaatbaar bij gebrek aan regelmatig ingesteld georganiseerd administratief beroep.

In toepassing van artikel 1385undecies Ger.W. wordt een vordering inzake de geschillen betreffende de toepassing van een belastingwet slechts toegelaten indien de eiser voorafgaandelijk het door of krachtens de wet georganiseerde administratief beroep heeft ingesteld.

In casu werd een bezwaarschrift ingediend tegen de aanslagen voor de aanslagjaren 2012, 2013 en 2014 waarbij, onder verwijzing naar de bijlagen bij de aangiften, werd gevraagd om rechtzetting van de aanslagen wat betreft de lening, pensioensparen, levensverzekering en kinderopvang. Eiseres in hoger beroep verzocht aldus om de ambtshalve ontheffing van de betrokken aanslagen.

Artikel 376, §1 W.I.B.1992 laat toe ambtshalve ontheffing te verlenen van de overbelastingen die voortvloeien uit materiële vergissingen, uit dubbele belastingen, alsmede van die welke zouden blijken uit afdoende bevonden nieuwe bescheiden of feiten waarvan het laattijdig overleggen of inroepen door de belastingschuldige wordt verantwoord door gewettigde redenen en onder de voorwaarden in dit artikel bepaald. Artikel 376 W.I.B. 1992 heeft niet tot doel een bijkomende bezwaartermijn in het leven te roepen. Het is geen alternatief voor een laattijdig bezwaarschrift en kan alleen maar toegepast worden in de gevallen die de wet zelf voorziet.

Een verzoek tot ambtshalve ontheffing, ingediend op grond van artikel 376 W.I.B. 1992, is echter evenzeer een door de wet georganiseerd beroep in de zin van artikel 1385undecies Ger.W. als een bezwaarschrift, ingediend in toepassing van artikel 371 W.I.B. 1992. Het enkele feit dat niet voldaan zou zijn aan de voorwaarden om ambtshalve ontheffing te verkrijgen, heeft slechts gevolgen voor de gegrondheid van het verzoek tot ambtshalve ontheffing, doch impliceert geenszins dat er geen bij wet georganiseerd administratief beroep zou zijn ingediend.

Aangezien in casu voorafgaand een door de wet georganiseerd administratief beroep werd ingediend, met name het verzoek tot ambtshalve ontheffing, is de vordering van eiseres in hoger beroep toelaatbaar. Het vonnis van de eerste rechter dient op dit punt te worden hervormd.

3.2. De materiële vergissing waarvan sprake in artikel 376, § 1 W.I.B. 1992 is een feitelijke vergissing als gevolg van een misvatting over het bestaan van materiële gegevens bij ontstentenis waarvan de belasting wettelijke grondslag mist. Zij heeft betrekking op rekenfouten, schrijffouten of andere grove vergissingen onafhankelijk van een juridische beoordeling, hetzij van de belastbaarheid, hetzij van de belastbare grondslagen (vgl. Cass. 7 januari 1969, Pas., 1969, I, 418; Cass. 20 juni 1991, AR F.1104.F). Een materiële vergissing staat tegenover de rechtsdwaling die een onjuiste beoordeling veronderstelt van de fiscale wet of een verkeerde toepassing ervan (Com.I8, nr. 376/6).

Eiseres in hoger beroep verzoekt in casu om de ambtshalve ontheffing wegens een materiële vergissing. Zij verwijst naar de bijlagen die bij de aangiften werden gevoegd betreffende uitgaven voor kinderopvang, pensioensparen, individuele levensverzekeringen en de Vlaamse woonbonus en stelt dat het niet invullen van de desbetreffende codes in de aangiften kwalificeert als een materiële vergissing.

Het hof is van oordeel dat het niet invullen van de overeenstemmende codes in de aangifte waar de bijlagen wel werden gevoegd, geenszins kwalificeert als een materiële vergissing in hoofde van eiseres in hoger beroep. De betrokken aangiften werden daarentegen bewust blanco ingevuld "omdat ze niet goed wist hoe dat moest" en bang was een foutieve aangifte in te dienen. Het niet invullen van de juiste codes door eiseres in hoger beroep betreft dan ook geen loutere schrijffout of andere grove vergissing.

Een materiële vergissing in de zin van artikel 376 W.I.B. 1992 beoogt echter zowel een dwaling van de belastingplichtige als een dwaling van de administratie (Com.I8., nr. 376/6).

Het hof stelt vast dat waar blanco aangiften werden ingediend, de administratie de bestreden aanslagen heeft ingekohierd waarbij zij de haar gekende gegevens aan de inkomstzijde in aanmerking heeft genomen. Zij heeft echter de haar gekende gegevens aan de uitgavenzijde, zoals deze bleken uit de bijlagen aan de tijdig ingediende aangiften, niet in aanmerking genomen. Zulks kwalificeert als een materiële vergissing in hoofde van de administratie die onafhankelijk is van enige juridische beoordeling (vgl. Brussel 5 november 1985, 8ull., nr. 653, 1914; Com.I8., nr. 376/7). Dit wordt bevestigd door het feit dat voor aanslagjaar 2014 niettemin toch rekening werd gehouden met uitgaven voor kinderopvang en pensioensparen, terwijl deze voor de andere jaren zonder meer buiten beschouwing werden gelaten.

De inkohiering van de bestreden aanslagen waarbij rekening werd gehouden met de gekende gegevens aan de inkomstzijde doch zonder rekening te houden met de gekende uitgaven, zoals deze blijken uit de bijlagen bij de tijdige aangiften, kwalificeert in casu dan ook als een materiële vergissing door de administratie in de zin van artikel 376 W.I.B. 1992. Het verzoek om ambtshalve ontheffing wegens overbelasting voor de aanslagjaren 2012, 2013 en 2014 dient gegrond te worden verklaard.

***

Het hoger beroep van eiseres in hoger beroep is gegrond en het bestreden vonnis dient hervormd te worden.

Partijen begroten de rechtsplegingsvergoeding op een bedrag van 1.320 EUR per aanleg. Eiseres in hoger beroep vordert eveneens de bijzondere bijdrage begrotingsfonds ten bedrage van 20 EUR. De kosten van het geding worden ten laste gelegd van de Belgische Staat als de in het ongelijk gestelde partij.

4. Beslissing.

Het hof beslist bij arrest op tegenspraak.

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Het hof verklaart het hoger beroep van eiseres in hoger beroep ontvankelijk en gegrond.

Het hof hervormt het bestreden vonnis en verklaart de oorspronkelijke vordering van eiseres in hoger beroep toelaatbaar en gegrond en ontheft de aanslagen in de personenbelasting voor aanslagjaar 2012, gekend onder artikel ...6005, voor aanslagjaar 2013, gekend onder artikel ...493 en voor aanslagjaar 2014, gekend onder artikel ...20050 in de mate dat rekening dient te worden gehouden met de uitgaven waarvan de bewijsstukken in bijlage bij de aangiften werden gevoegd.

Het hof beveelt de terugbetaling van alle bedragen die uit hoofde van de aldus ontheven aanslagen ten onrechte werden betaald en / of ingehouden, vermeerderd met de moratoriumintresten overeenkomstig artikel 418 W.I.B. 1992.

Het hof veroordeelt verweerder in hoger beroep tot de kosten van het geding, in hoofde van eiseres in hoger beroep begroot op en door het hof vereffend op 1.320 EUR

rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg, 1.320 EUR rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep en 20 EUR bijzondere bijdrage begrotingsfonds.

Hof:

E. DE BRAUWER, raadsheer